

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v právnej veci žalobcu **I. L.**, bývajúceho v B., zastúpeného J., advokátom so sídlom v B., proti žalovanému **S. B.**, o **náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 7 C 77/2004, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 22. marca 2007 sp. zn. 9 Co 439/2005

t a k t o :

O d m i e t a dovolanie žalobcu.

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava. III rozsudkom z 2. mája 2005 č.k. 7 C 77/2004-62 zamietol návrh žalobcu, ktorým sa domáhal náhrady škody titulom nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Bratislava II vo veci exekučného konania. Zamietnutie návrhu odôvodnil tým, že prieťah v súdnom konaní nie je možné považovať za nesprávny úradný postup podľa § 18 zákona č. 58/1969 Zb. Pre použitie ustanovenia § 18 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. je potrebné pre plnenie zo strany štátu preukázať nesprávny úradný postup a vznik škody a príčinnú súvislosť medzi týmito dvoma predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu. Vo veci exekúcie voči povinnému 1/ I. so sídlom v B., T. a 2/ P., bytom C., nebolo doposiaľ exekučné konanie ukončené.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 22. marca 2007 č.k. 9 Co 439/2005-88 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. V odôvodnení uviedol, že nečinnosť súdu alebo prieťahy v konaní možno považovať za nesprávny úradný postup, ale existencia prieťahov v konaní nezakladá vždy právny nárok na náhradu škody podľa § 18 zákona

č. 58/1969 Zb. V predmetnej veci nebola splnená podmienka príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Zákon č. 58/1969 umožnil rozhodnúť o náhrade škody v konaní pred všeobecným súdom len za splnenia vyššie uvedených podmienok. Samotné prieskumy v konaní nie sú škodnou udalosťou, pre ktoré by mohol rozhodnúť všeobecný súd podľa zákona č. 58/1969 Zb. Žalobca doteraz nepreukázal, že by mu vznikla skutočná škoda, pretože exekučné konanie doteraz nebolo skončené a preto ani nie je známe jeho rozhodnutie, tzn. že nie je ani známe, či nárok uplatnený v tejto veci nebude zhojený s výsledkami exekučného konania.

Žalobca podal proti rozsudku odvolacieho súdu dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. a dôvodnosť z ustanovenia § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. Je toho názoru, že ak odvolací súd došiel k iným právnym záverom (stotožnil sa s jeho tvrdením, že aj nečinnosť súdu je nesprávnym úradným postupom), mal zrušiť prvostupňový rozsudok a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a dokazovanie. Svojim postupom mu odvolací súd odňal možnosť konať pred súdom, nakoľko v odvolacom konaní už nemohol predkladať nové dôkazy. Pokiaľ súdy oboch stupňov nevenovali pozornosť jeho majetkovej ujme tak, ako ju definuje Exekučný poriadok a odvolací súd nezaujal žiadne stanovisko k znehodnoteniu jeho pohľadávky, ktorým na majetkovú ujmu v zmysle Exekučného poriadku poukázal, potom došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý súdny proces a týmto spôsobom mu taktiež bola odňatá možnosť konať pred súdom. K odňatiu možnosti konať pred súdom ako aj k porušeniu princípu rovnosti zbraní došlo postupom odvolacieho súdu aj tým, že priamo na pojednávaní, na ktorom odvolací súd rozhodol 22.3.2007 mu krátkou cestou bolo doručené vyjadrenie žalovaného z 19.3.2007, ktoré žalovaný doručil aj samotnému súdu až na pojednávaní 22.3.2007 a teda nemal žiadnu príležitosť pripraviť sa na pojednávanie so zvážením tohto podania a zaujať k nemu stanovisko a ani si ho v potrebnom rozsahu preštudovať. V citovanom vyjadrení z 19.3.2007 sa žalovaný odvoláva na svoje vyjadrenia zo 4.10.2005, ani toto podanie mu nebolo nikdy doručené. Domnieva sa, že mu patrí právo vyjadriť sa ku každému dôkazu, ktorý je založený v spise. Nemožnosťou zaujať stanovisko k vyjadreniam žalovaného mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Namietal, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), keď v konaní bola porušená zásada rovnosti účastníkov v konaní pred súdmi. Súd prvého stupňa označil jeho žalobu za zmätočnú tvrdením podľa ktorého skutkový stav jeho žaloby rieši iný právny predpis, pričom návrh takejto veci sa týka iného okruhu účastníkov na strane žalovaného. Odvolací súd síce uvedený názor súdu prvého stupňa nepotvrdil, tento však viedol k zamietnutiu jeho žaloby

v prvostupňovom konaní. Navrhol, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil. Nakoľko k odňatiu možnosti konať pred súdom došlo aj postupom okresného súdu, žiadal, aby dovolací súd v zmysle ustanovenia § 243b ods. 2 O.s.p. zrušil aj rozsudok okresného súdu a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalobcu navrhol dovolanie žalobcu zamietnuť a nepriznať mu právo na náhradu trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré v zmysle § 236 a nasl. O.s.p. možno napadnúť dovolaním.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu v prípadoch uvedených v ustanovení § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. a proti rozsudku odvolacieho súdu je prípustné ešte aj v prípadoch uvedených v ustanovení § 238 O.s.p.

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorý potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, pričom nevyslovil prípustnosť dovolania a nešlo ani o prípad, že by sa dovolací súd v tejto veci odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu. Keďže dovolaním napadnutý potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje niektorý zo znakov uvedených v § 238 ods. 1, 2 a 3 O.s.p., je zrejmé, že ide o prípad, v ktorom Občiansky súdny poriadok dovolanie podľa citovaného zákonného ustanovenia nepripúšťa.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie podmienok prípustnosti dovolania smerujúceho proti potvrdzujúcemu rozsudku, ale sa zaoberal aj otázkou, či podané dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písm. a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona

bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Prípustnosť dovolania z hľadiska ustanovenia § 237 O.s.p. pritom nie je založená už tým, že dovolateľ tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou vadou uvedenou v § 237 O.s.p. ale nastáva až vtedy, ak rozhodnutie odvolacieho súdu vadou uvedenou v citovanom zákonom ustanovení skutočne trpí.

So zreteľom na žalobcom tvrdený dôvod prípustnosti dovolania, sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia dovolateľa, že v prejednávanej veci mu postupom súdu bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Žalobca v podanom dovolaní v skutočnosti však nenamietal relevantné procesné vady (tzv. zmätočnosti) v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. Jeho námietky, že ak odvolací súd došiel k iným právnym záverom (stotožnil sa s jeho tvrdením, že aj nečinnosť súdu je nesprávnym úradným postupom) mal zrušiť prvostupňový rozsudok a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a dokazovanie, a že pokiaľ súdy oboch stupňov nevenovali pozornosť jeho majetkovej ujme tak ako ju definuje Exekučný poriadok a odvolací súd nezaujal žiadne stanovisko k znehodnoteniu jeho pohľadávky, ktorou na majetkovú ujmu v zmysle Exekučného poriadku poukázal, potom došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý súdny proces, možno považovať len za tzv. inú vadu konania v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. ku ktorej však odvolací súd môže prihliadnuť len za podmienky prípustnosti dovolania; nejde ale o postup, ktorým by bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom.

V tejto súvislosti nemožno prihliadnuť ani k inej vade (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) namietanej dovolateľom, že bola porušená zásada rovnosti účastníkov v konaní pred súdmi, keď súd prvého stupňa označil jeho žalobu za zmätočnú, odvolací súd uvedený názor súdu prvého stupňa nepotvrdil avšak tento názor viedol k zamietnutiu jeho žaloby v prvostupňovom konaní, ku ktorej vade je možné prihliadnuť len za podmienky prípustnosti dovolania.

O vadu konania v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. nejde ani vtedy, ak odvolací súd priamo na pojednávaní, na ktorom rozhodne vo veci, doručí krátkou cestou vyjadrenie žalovaného (v danom prípade na odvolacom pojednávaní dňa 22.3.2007 bolo doručené žalobcovi vyjadrenie žalovaného z 19.3.2007) a ani vtedy, ak žalobcovi nebolo doručené vyjadrenie žalovaného zo 4.10.2005. K týmto nedostatkom v odvolacom konaní môže dovolací súd prihliadnúť len v prípade, ak je splnený základný predpoklad prípustnosti dovolania, v dôsledku ktorého sa preňho otvorí možnosť prieskumnej činnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku odvolacieho súdu.

Nakoľko prípustnosť dovolania žalobcu nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p. ani z § 237 O.s.p. odmietol Najvyšší súd Slovenskej republiky jeho dovolanie v súlade s ustanovením § 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný. Pritom riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti a námietok dovolateľa.

V dovolacom konaní nebol žalobca úspešný a právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo žalovanému (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal žalovanému náhradu trov dovolacieho konania lebo v dovolacom konaní nebol podaný návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. júna 2008

JUDr. Martin V l a d i k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: